

Sygn. akt: VU 2017/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 6 marca 2014 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 6 marca 2014 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy E. S. prawo do emerytury od 24 marca 2014 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia,

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 2017/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 marca 2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił E. S. prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunków niezbędnych do przyznania na jego rzecz prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał 4 lata, 8 miesięcy i 24 dni pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do stażu pracy w warunkach szczególnych Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresu zatrudnienia E. S.:

- w Przedsiębiorstwie (...) od 5 listopada 1975 r. do 29 sierpnia 1986 r., ponieważ charakter pracy wskazany w świadectwie pracy z dnia 29 sierpnia 1986 r. nie został określony ściśle według właściwego wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.;

- w (...) Sp. z o.o. w L. od 5 września 1986 r. do 15 maja 1991 r. oraz od 3 sierpnia 1991 r. do 31 marca 1994 r., ponieważ stanowisko pracy wskazane w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 19 stycznia 1996 r. nie zostało określone zgodnie z powołanymi w jego treści przepisami branżowymi.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł E. S. domagając się zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 5 listopada 1975 r. do 29 sierpnia 1986 r. i w (...) Sp. z o.o. w L. od 5 września 1986 r. do 15 maja 1991 r. oraz od 3 sierpnia 1991 r. do 31 marca 1994 r., gdzie pracował jako maszynista koparek i ładowarek jednoznaczyniowych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. S., urodzony w dniu (...), na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 26 lat, miesiąc i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych, a w tym 4 lata, 8 miesięcy i 24 dni pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/okoliczności bezsporne/

W okresie od 5 listopada 1975 r. do 29 sierpnia 1986 r. (10 lat, 9 miesięcy i 25 dni) E. S. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w G..

W początkowym okresie zatrudnienia ubezpieczony pracował na stanowisku pomocnika maszynisty. W związku z uzyskaniem uprawnień maszynisty spycharki kat. III, z dniem 3 marca 1976 r. został skierowany do pracy przy obsłudze sprzętu ciężkiego. Od tego czasu wnioskodawca zajmował się obsługą jednoznaczyniowej koparki gaśnicowej, za pomocą której wykonywał prace ziemne (głębokie wykopy pod fundamenty hal przemysłowych i budynki mieszkalne), załadunkowe oraz melioracyjne (wyrównywanie terenu, pogłębianie oraz regulacja koryta i brzegów rzeki) oraz ładowarki o napędzie kołowym, która służyła do wykonywania prac budowlanych (rozładunek i załadunek materiałów).

W przypadku awarii koparki lub ładowarki maszyna była przejmowana przez pogotowie techniczne. W czasie jej naprawy ubezpieczony obsługiwał maszynę zapasową lub był kierowany na inną budowę.

Prace związane z obsługą maszyn budowlanych E. S. wykonywał w wymiarze przekraczającym 8 godzin dziennie. Z uwagi na potrzeby zakładu pracy często pracował bowiem w godzinach nadliczbowych.

W okresie od 25 listopada 1982 r. do 12 stycznia 1984 r. (rok, miesiąc i 18 dni) E. S. był zatrudniony na budowie (...) w Iraku objętej kontraktem (...). Po zakończeniu kontraktu - przez okres 2 miesięcy - korzystał z urlopu z tytułu wydłużonego czasu pracy oraz z urlopu pokontraktowego

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 01:07:08-01:13:57;

- zeznania świadka P. H.: 00:25:27-00:34:44;

- zeznania świadka C. Z.: 00:45:48-00:54:50;

- zeznania świadka Z. Ż.: 00:55:15-01:07:01;

- akta osobowe: umowa o pracę z dnia 05.11.1975r., k. 7; świadectwo pracy z dnia 29.08.1986r., k. 10; zaświadczenie na 7/84, k. 12.

W okresie od 5 września 1986 r. do 31 marca 1994 r. (7 lat, 6 miesięcy i 26 dni) E. S. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w L. jako operator koparko-ładowarki. W czasie tego zatrudnienia, od 16 maja 1991 r. do 2 sierpnia 1991 r. (2 miesiące i 19 dni) wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego, natomiast od 22 października 1992 r. do 30 października 1992 r. (9 dni) oraz od 2 listopada 1992 r. do 6 listopada 1992 r. (5 dni) przebywał na zwolnieniu lekarskim.

W spornym okresie wnioskodawca zajmował się obsługą ładowarki jednonaczyniowej, za pomocą której wykonywał prace ziemne służące realizacji przez (...) Sp. z o.o. w L. robót powierzchniowych na terenie obiektów (...) Okręgu (...). W przypadku awarii maszyny lub w ramach zastępstwa za nieobecnego pracownika ubezpieczony wykonywał również prace operatora koparki.

W przypadku awarii sprzętu E. S. obsługiwał maszynę zapasową i jedynie sporadycznie pomagał mechanikowi przy jego naprawie.

Prace związane z obsługą maszyn budowlanych E. S. wykonywał w wymiarze przekraczającym 8 godzin dziennie. Z uwagi na potrzeby zakładu pracy często pracował bowiem w godzinach nadliczbowych.

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 01:07:08-01:13:57;

- zeznania świadka J. F.: 00:17:20-00:25:00;

- zeznania świadka J. S.: 00:35:06-00:44:30;

- akta osobowe: zaświadczenie, k. 34; świadectwo pracy z dnia 05.09.1986r., k. 13; umowa o pracę z dnia 19.09.1986r., k. 14; zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 60.

W dniu 21 lutego 2014 r. E. S. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

/okoliczności bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. S. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 j.t.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego

pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że pracownik (mężczyzna), który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma okres zatrudnienia 25 lat, a w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń istnieje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia w przypadku braku odmiennych regulacji ustawowych w tym przedmieciu. Dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może on przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, że E. S. osiągnął wiek emerytalny, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, zaś na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał 26 lat, miesiąc i 16 dni stażu ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Kwestią sporną pomiędzy stronami niniejszego postępowania było natomiast ustalenie, czy wnioskodawca spełniał pozostałe warunki niezbędne do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wywodził bowiem, iż na dzień 1 stycznia 1999 r. E. S. udowodnił 4 lata, 8 miesięcy i 24 dni pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ubezpieczony argumentował natomiast, iż decyzja organu rentowego jest niezgodna ze stanem faktycznym, bowiem prace w warunkach szczególnych w wymiarze umożliwiającym mu nabycie prawa do emerytury wykonywał w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 5 listopada 1975 r. do 29 sierpnia 1986 r. i w (...) Sp. z o.o. w L. od 5 września 1986 r. do 15 maja 1991 r. oraz od 3 sierpnia 1991 r. do 31 marca 1994 r.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, iż E. S. legitymuje się 15-letnim okresem pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Na wstępie należało wyjaśnić, że uwzględnieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie podlegał okres zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w G. na stanowisku pomocnika operatora koparki, które ubezpieczony zajmował przed uzyskaniem uprawnień maszynisty spycharki kat. III, tj. od 5 maja 1975 r. do 2 marca 1976 r. Uwagę zwraca bowiem, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarabkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy emerytalnej, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo. W świetle powyższego osoba wykonująca pracę pomocnika operatora koparki w warunkach przyuczania się do tego zawodu nie spełnia koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim jest stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych Sąd zaliczył natomiast okres zatrudnienia E. S. w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 3 marca 1976 r. (od uzyskania uprawnień maszynisty spycharki kat. III) do 29 sierpnia 1986 r.

Analizując treść świadectwa wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia Sąd ustalił bowiem, że w rozpatrywanym okresie wnioskodawca zatrudniony był stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku maszynisty koparki. Wprawdzie dokument ten nie spełniał wymogów dotyczących określenia charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Istotne jest jednak, iż treść świadectwa pracy nie jest wiążąca w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, albowiem nie jest to dokument urzędowy i nie tworzy żadnych praw podmiotowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1996 r., sygn. akt I PRN 40/96). Nieprawidłowe określenie charakteru pracy nie wykluczało zatem uznania pracy za wykonywaną w warunkach szczególnych, a niewątpliwie taki rodzaj pracy wykonywał E. S. w okresie od 3 marca 1976 r. do 29 sierpnia 1986 r.

Z zeznań P. H., C. Z. oraz Z. Ż., którzy pracowali razem z ubezpieczonym w Przedsiębiorstwie (...) w G. wynikało bowiem, że w rozpatrywanym okresie wnioskodawca zajmował się obsługą ciężkich maszyn budowlanych, tj. jednonaczyniowej koparki gąsienicowej, za pomocą której wykonywał prace ziemne (głębokie wykopy pod fundamenty hal przemysłowych i budynki mieszkalne), załadunkowe oraz melioracyjne (wyrównywanie terenu, pogłębianie oraz regulacja koryta i brzegów rzeki oraz ładowarki o napędzie kołowym, która służyła do wykonywania prace załadunkowych i rozładunkowych. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w przesłuchaniu E. S., który podkreślił, że obowiązki maszynisty wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy – niejednokrotnie w godzinach nadliczbowych – i nie był kierowany do wykonywania innych prac – nawet w czasie awarii maszyny, na której pracował, gdyż wtedy obsługiwał maszynę zapasową.

W ocenie Sądu nie budzi zatem wątpliwości, iż w okresie od 3 marca 1976 r. do 29 sierpnia 1986 r. E. S. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace określone w wykazie A, dział V poz. 3 (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych) stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Nie można pominąć jednak faktu, że w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. ubezpieczony pracował na budowie eksportowej w Iraku. Zdaniem Sądu okres ten nie mógł zostać uwzględniony do stażu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. z uwagi na brak jakichkolwiek dowodów na to, że również od 25 listopada 1982 r. do 12 stycznia 1984 r. wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W ocenie Sądu także okres urlopu bezpłatnego w wymiarze 2 miesięcy, udzielonego E. S. w związku ze skierowaniem do pracy za granicą, nie podlegał zaliczeniu do okresu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej u macierzystego pracodawcy, uprawniającego do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 184 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2011 r., sygn. akt I UK 127/11).

Sumując, w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. E. S. wykonywał prace wskazane w wykazie A, dział V poz. 3 (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych) stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. przez okres 9 lat, 4 miesięcy i 8 dni.

W ocenie Sądu prace stypizowane w wykazie A, dział V, poz. 3 (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych) ubezpieczony wykonywał również w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L. od 5 września 1986 r. do 31 marca 1994 r.

Jak wynikało bowiem z treści świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 19 stycznia 1996 r., z zeznań J. F. i J. S. oraz z przesłuchania E. S., w rozpatrywanym okresie ubezpieczony zajmował się obsługą ciężkich maszyn budowlanych w postaci ładowarek jednonaczyniowych oraz koparek, za pomocą których wykonywał prace ziemne związane ze stawianiem urządzeń górniczych powierzchniowych na terenie obiektów (...).

Sąd miał na uwadze, że J. F. i J. S. zeznali, że w przypadku awarii koparki lub ładowarki maszynista pomagał mechanikowi przy naprawie sprzętu. Istotne jest jednak, iż czynności te miały charakter incydentalny i krótkotrwały względem czynności podstawowych kwalifikowanych jako praca w szczególnych warunkach. Z tej przyczyny brak

było podstaw, aby pracy od 5 września 1986 r. do 31 marca 1994 r. nie zaliczać ubezpieczonemu do okresu uprawniającego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt II UK 233/11). Wymiar rozpatrywanego okresu, po wyłączeniu okresu urlopu bezpłatnego oraz okresów korzystania ze zwolnień lekarskich, wynosi 7 lat, 3 miesiące i 24 dni.

Na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty organu rentowego, iż stanowisko pracy wskazane w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie zostało określone zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem powołanych w nim przepisów branżowych. Zauważyć należy bowiem, że tzw. „przepisy branżowe” nie mają charakteru wiążącego, a ocena, czy określona praca może być uznana za pracę w warunkach szczególnych dokonywana jest na podstawie powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. oraz załączonych do niego wykazów. Tym samym, określenie przez pracodawcę stanowiska pracy w sposób niezgodny z przepisami resortowymi, nie stanowi przeszkody do uznania tej pracy za pracę w warunkach szczególnych, jeżeli praca faktycznie przez ubezpieczonego wykonywana, została wymieniona w wykazie powołanego wyżej rozporządzenia.

Sumując powyższe, na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca wykazał 21 lat, miesiąc i 26 dni stażu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jak wynika z akt ubezpieczeniowych E. S., wniosek o przyznanie prawa do emerytury został złożony w dniu 21 lutego 2013 r. Z art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika natomiast, iż prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. (...)

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 6 marca 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 24 marca 2014 r.

W punkcie II wyroku Sąd ustalił, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Jak wynika natomiast z art. 118 pkt. 1 ustawy emerytalnej, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

Istotnym dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy jest zatem ustalenie, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekroczył termin do ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury.

Analizując materiał dowodowy sprawy, Sąd poczynił ustalenia celem wyjaśnienia czy organ rentowy przed wydaniem w dniu 6 marca 2014 r. decyzji wypełnił - w toku prowadzonego postępowania administracyjnego - wszystkie obowiązki nałożone na niego przez kodeks postępowania administracyjnego.

W tej sytuacji przypomnienia wymaga, że zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy systemowej w zakresie prowadzonej działalności organowi rentowemu przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej. W opisanej działalności zakład stosuje przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, administracyjnego a w szczególności winien mieć na względzie:

- obowiązek podejmowania niezbędnych kroków do wyjaśnienia stanu faktycznego (art. 7 k.p.a.);
- obowiązek informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego (art. 9 k.p.a.);
- obowiązek zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym i możliwość wypowiedzenia się co do zebranego w sprawie materiału dowodowego (art. 10 k.p.a.).

Zgodnie z art. 75 k.p.a. dowodami w postępowaniu administracyjnym może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem (...) a zebrany w sprawie materiał dowodowy organ administracji państwowej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i ocenić (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 3 lipca 2007 r., sygn. Akt III AUa).

Z treści akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy wynika, iż przed wydaniem decyzji z dnia 6 marca 2014 r. organ rentowy wypełnił obowiązki wymienione w art. 7, art. 9 i art. 10 k.p.a. Ubezpieczony bowiem - w toku postępowania związanego z rozpoznaniem wniosku zgłoszonego dnia 21 lutego 2014 r. - miał możliwość udziału w postępowaniu administracyjnym poprzez składanie dowodów w postaci dokumentów.

Istotne jest przy tym, że integralną część postępowania administracyjnego – związanego z rozpoznaniem wniosku o przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym – stanowiło postępowanie organu rentowego polegające na analizie dokumentów przedłożonych przez E. S. wraz z wnioskiem z dnia 21 lutego 2014 r. celem wydania decyzji w dniu 6 marca 2014 r.

W ocenie Sądu, wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy nie popełnił błędu skutkującego odpowiedzialnością za opóźnienie w przyznaniu wnioskodawcy świadczenia. Uwagę zwraca, że okoliczności niezbędne do przyznania E. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem analiza dokumentacji zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego ze spornych okresów zatrudnienia oraz zeznań przesłuchanych w sprawie świadków - które to dowody nie były dostępne w toku postępowania administracyjnego - pozwoliła na dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. oraz w (...) Sp. z o.o. w L. i ich zakwalifikowania według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do przyznania E. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym nie umożliwiały natomiast dowody załączone przez wnioskodawcę do akt ubezpieczeniowych. Świadczenia pracy ze spornych okresów zatrudnienia zostały bowiem błędnie sporządzone i nie zawierały informacji, które okazały się istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (okresy urlopów bezpłatnych, okresy pobierania zasiłku chorobowego, okres pracy na budowie eksportowej, data uzyskania uprawnień maszynisty spycharki kat. III).

Sumując, Sąd uznał, iż wydając decyzję w dniu 6 marca 2014 r. organ rentowy nie naruszył przepisów i zasad postępowania administracyjnego. Tym samym nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

W punkcie III wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie dyspozycją cytowanego przepisu, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do dochodzenia praw i celowej obrony. Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (§ 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu).